

Nunavut, Nunavut

Nunavut (Inuktitut tainia haffuma uvagut nunavut") piliuqtauhimayuq Qitiqqautiyuq 1, 1999mi pidjutigiblugu Nunavut Nunataarnikkut Angiqatigiigutimi. Ublumi, Nunavut inugiakhivalialiqtuq avguumayuq hakugiknia itiyumik Inuit nauviini uvalu pitquhiit piqaqhuni nutaamik ukpiqnikkut aalakiiknia.

Nunavut aviktuqhimayuq ungahiktilaanga malguk miliat kmMalguk haffuma Kanatap, ungahiktilaanga tununga uvalu uataani haffuma Hudson Baymi, qulaani napaaqtuqaqnigup hamunga tununganun. Nunap qanuginia maniktuq imaqlait haffuman Kivalliqni haffumunga kingiktunik imnat quliit uvalu kangiqhukyuangit Tunungani Qikiqtaaluup aviktuqniani, aviktuqhimayuq aqlingnaqtumik aalakiinik uvalu aniqaaknaqtuq pinigami.

Inungnk ukiulingnik 22 ukiuqaqtunik, Nunavutip inuutait nukakhiuyut amigaitqiayut Kanatami. Amigaiktiqtutlu inungit kayumiktumiklu; 2017-mi inuqarnirit amigaitilangit avatqumayugaluat 38,243 talvanga 26,000 2001-mit. Inuit amigaitilangit 85 pusantiganik amigaitilanganit inuqarniita tunngavikhaniklu aviktuqhimayuni pitquhiinik. Kavamat, nanminiqqaqtut ublumin ublumun inuuhiit idjuhiqaqtut Inuit Qaujimajatuqangit, ilitquhiit ilihimayait, ukpigiayait uvalu ayuittiaqhimayait Nunavunmi paqitihimayut inuit.

Nunavunmi 25 nunallaat itut aktilaangit mikiyunin Ausuittuq (inugiangniga 167) hamunga Iqalungni (inugiangnia 7,590), ataniquaqvik. Ausuittuq tununganitqiaq nuna uvalu Sanikiluaq hivuraani. Nunallaat upalaitut apqutikkut uvaluuniin apqutikkuktunun, tamaat inungnin ughuqyuamun niqinun tikitpaktut tingmitikku umiaqkutluuniin. Nunavunmi puqaqtuq pingahunik uquauiqnik Inuit Uquauihat (Inuktitut uvalu Innuinaqtut), imaal Qablunaatut Uivitutlu. Anginiqhaq havaktitiyut Nunvunmi kavamatkut – kanatami, aviktuqhimayuq uvalu haamlat. Nutaat havaaghat qilamik nuitiliqtut uyagakhiuqtut uvalu ikayuutikkut pivalliadjutit havakviit. Aghuuqnaqtuq angikliyuumiqtuq imaalu aquiyut uvalu iqualukhiuqtut havakviit, uvalu Inuit titirauyaqnikkut havakviit. Ilitugivalianaqtuq tamaat maniliuqnikkut piyakhat, piniaqtut, ilauyt pidjutiqaqlutik ihuaqhainikkut aviktuhimayup igluqpinnik. Atuqtauyut igluqpait, anaqtaqtut iqakuuqtut munagiayayut, ingilgadjutit uvalu tuhaadjutit auladjutait amigaiqhutik kiklikhainun, uvalu akhuugutauniaqhutik angiyumik piumayut hamanga Nunavutip amigaipalianiatigut inuit.

Aktilaanga attauhiq talimanin aktilaanga Kanatap, uvalu inugiangniit 1,3 aktilaangit attauhiq pingahunin inuit attuhiqmin 100min kmmalguk, piliuqniatigut Nunavut tuqhulauqtauyut piliuqniq upautiniq tinihinikkut tamavyainun pidjutait kavamat hulidjutait uvalu kivgaqtuutait.

Hamanga aaniaqtailinikkut ilihaqnikkut, maligaliqinikkut hamunga Maligaliuqvikmun, ilihaqvikyuat uvalu havakviit tapkua naunaiyautayut Nunavunmun havaktauhimayut pidjutigibludit ihagiagiyayut aalangayut inuit aalangayumi nunami.

Ayuqhautit amigaitut. Kihimi iligiiknikkut Kanatamun, uvalu havakhutik havkugikniitigut uvalu auladjutaitigut inuit, Nunavut qiniqtut hivumut hapiqhimaitumik uvalu nigiukhutik.